

Vastgesteld door het team op 9 mei 2017

De MR heeft ingestemd op 12 juni 2017

Herzien en vastgesteld op 31-01-2022

Het gedragsprotocol wordt tweejaarlijks bijgesteld en besproken in de MR

1. Doel van het gedragsprotocol

Het doel van dit protocol is het duidelijk maken welk gedrag er op school gewenst is, teneinde een gezond en veilig schoolklimaat te handhaven voor alle betrokkenen. Vanuit de pedagogische rol van de leerkracht worden de leerlingen positief benaderd. De leerkracht benoemt het gewenste gedrag en corrigeert het ongewenste gedrag en overtredingen op passende wijze. Als dit niet het gewenste effect heeft, behoort een ieder zich zo veilig te voelen binnen de school, dat hij/zij ongewenst gedrag durft te melden. Bij overschrijding van de in dit protocol genoemde grenzen treedt het gedragsprotocol in werking. Ze geeft de directie handvatten bij het omgaan met grensoverschrijdend gedrag. Het protocol geldt in principe voor de leerlingen vanaf groep 3, de leerkrachten en ouders.

2. Preventieve functie

Wij willen de leerlingen en leerkrachten zo optimaal mogelijk laten functioneren en ontwikkelen. Daarom proberen wij op school, door ons dagelijks handelen, een omgeving te scheppen waarin iedereen zich prettig en veilig voelt. We proberen dit te bereiken door het creëren van een positief schoolklimaat, waarin we ons optimaal inspannen om het goede voor elkaar te zoeken. Daarnaast handelen we vanuit onze missie en de kernwaarden die we met elkaar hebben opgesteld.

Missie:

“Vanuit onze christelijke levensovertuiging werken we samen om de kinderen hun eigen talenten te laten ontdekken en ontwikkelen. In een positief klimaat waarin plezier en waardering een belangrijke rol spelen, bereiden we de kinderen voor om vol vertrouwen een eigen plek in de maatschappij in te nemen”.

Kernwaarden:

- **Respect:** bij ons op school behandelen we elkaar zoals we zelf behandeld willen worden
- **Samen:** bij ons op school werken we samen aan de optimale ontwikkeling van ieder kind
- **Gelukkig:** bij ons op school werken we aan een klimaat waarin de kinderen met plezier naar school gaan en gelukkig zijn
- **Talent:** bij ons op school laten we de kinderen hun talenten ontdekken en ontwikkelen
- **Inspirerend:** bij ons op school we zijn elkaar tot inspiratiebron!

Slogan:

“Elk kind een parel”

De missie, kernwaarden en slogan zijn in het schoolplan en de schoolgids opgenomen en zijn ook te vinden op onze website.

In de eerste schoolweek van het nieuwe schooljaar maken we samen met de kinderen concrete gedragsregels a.d.h.v. onze kernwaarden en hangen deze zichtbaar op in de klas. Deze regels omschrijven het gewenste gedrag.

De leerkrachten zijn de onderwijsprofessionals en de ouders de ervaringsdeskundigen, samen voelen zij zich verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind. Ze werken constructief samen, met wederzijds vertrouwen en respect (partnerschap).

3. Curatieve functie

De schooleigen gedragsregels bieden een maatstaf om ter plekke vast te stellen of er sprake is van grensoverschrijdend gedrag, zodat er direct disciplinair kan worden opgetreden. Het geeft duidelijkheid en daarmee maakt het een adequate klachtenregeling mogelijk. Hierbij is de volgende belangrijke rol weggelegd voor de teamleden:

- **Signalering**
- **Dossiervorming** door het noteren van het incident, de betrokkenen en de datum waarop het incident heeft plaatsgevonden in ParnasSys.
- **Overdracht** aan duo-collega's en invalleerkrachten door vermelding van de toepassing van het protocol en de specifieke afspraken die voor de betreffende leerling gelden, bovenaan het klassenrooster.
- **Terugkoppeling** aan de meldende ouders vindt binnen een week plaats door de leerkracht.
- **De incidentenregistratie** sterkt de directie en algemeen directeur bij het toepassen van het Protocol verwijdering en schorsing, zoals dit is vastgesteld door stichting CSG De Waard. De directie kan, na zorgvuldig overleg met het bestuur tot verwijdering of schorsing overgaan wanneer er sprake is van ernstig wangedrag van een leerling en een onherstelbaar verstoorde relatie tussen school en leerling. Uiteraard zijn voorafgaande aan dit overleg met het bestuur alle stappen uit het gedragsprotocol doorlopen en vastgelegd.

4. Definitie van ongewenst gedrag

Onder ongewenst gedrag verstaan wij:

- Fysieke agressie en (het dreigen met) geweld zoals schoppen, slaan, gooien, dreigen met gebaren of woorden, vernieling van materialen, vernieling van andermans eigendom, stelen van andermans eigendom en weglopen. Onder geweld verstaan wij elke dwangmatige kracht van meer dan geringe betekenis uitgeoefend op personen of zaken.
- Verbale, schriftelijke of digitale agressie zoals brutaliteit, grof taalgebruik, uitschelden, bedreigen, buitensluiten, doodzwijgen, negeren, de één hinderlijk anders bejegenen dan anderen.
- Discriminatie zoals uitschelden om huidskleur, lichaamsgeur, geloof, overtuiging, lichaamskenmerken en sekse en uitsluiten van activiteiten.

GEDRAGSPROTOCOL

- Verbale, fysieke seksuele intimidatie zoals het maken van seksueel getinte opmerkingen, bewuste aanrakingen op ongewenste plaatsen, het tonen van intieme lichaamsdelen en het maken van obscene gebaren.
- Dit ongewenste gedrag kan door leerlingen, leerkrachten of ouders plaatsvinden jegens leerlingen, leerkrachten of ouders. Op al deze gedragingen is dit protocol van toepassing.
- Ook het bovenstaande gedrag via sociale media verstaan wij als ongewenst gedrag.

5. De aanpak bij ongewenst gedrag door leerlingen

Vanuit de pedagogische rol van de leerkracht worden de leerlingen positief benaderd. De leerkracht benoemt het gewenste gedrag en corrigeert het ongewenste gedrag en overtredingen op passende wijze. Hierbij maakt de leerkracht gebruik van de drieslagregel :¹

1. Het waarneembare, ongewenste gedrag benoemen ("ik zie/ hoor dat je...")
2. De regel benoemen ("de regel is...")
3. Het gewenste gedrag benoemen ("ik wil dat je ...")

Als dit niet het gewenste effect heeft, gaat de leerkracht met de leerling in gesprek en probeert de oorzaak van het gedrag te achterhalen. Ze maken afspraken m.b.t. het gedrag. De ouders worden hierbij betrokken (partnerschap).

Een leerling doorloopt de onderstaande fases van het gedragsprotocol. **Echter, bij fysiek geweld tegen een volwassene gaat een leerling met twee stappen tegelijk door het protocol**, waarbij de maatregelen en afspraken uit de stap die wordt overgeslagen eveneens worden toegepast.

Alarmfase

Bij voortzetting van het ongewenste of grensoverschrijdend gedrag neemt de leerkracht één of meerdere van de volgende maatregelen:

- 1e keer ongewenst gedrag in de groep: naam van het kind wordt opgeschreven (bord, notitieblaadje, map....) en de leerling is hiervan op de hoogte.
- 2e keer ongewenst gedrag in de groep: kruisje achter de naam van het kind (op het bord, notitieblaadje, map....)
- 3e keer ongewenst gedrag in de groep: tweede kruisje achter de naam van het kind (op het bord, notitieblaadje, map....)
- **Consequentie** -> nablijven en/of het kind krijgt een kort moment van bezinning (time-out) in een andere groep/op een rustige plek.
- **Bij ernstig ongewenst gedrag** (ingeschat door de leerkracht) kan het kind ook direct een time-out krijgen.
- Nablijven. Leerlingen mogen na schooltijd maximaal een kwartier nablijven. Als het langer gaat duren moeten de ouders op de hoogte worden gebracht. Tussen de middag blijven de kinderen in principe niet na.
- Naar binnen sturen. Indien nodig wordt een leerling tijdens het buitenspelen naar binnen gestuurd. De overige leerkrachten worden ingeseind en nemen het van de

pleinwacht over.

¹ Slooter. M. (2009). *De vijf rollen van de leraar* (p.82). Amersfoort: CPS onderwijsontwikkeling en advies 3

STAP 1:

Na een time-out overlegt de leerkracht met collega's. Kom je met elkaar tot de conclusie dat het gedrag onacceptabel is, worden de ib'er en de directie geïnformeerd en wordt het voorval **vermeld in het dossier** van de betrokken leerlingen. De leerkracht en ib-er (en directie) gaan in gesprek met de ouders. Samen proberen ze te achterhalen waar het ongewenste gedrag vandaan komt en de hulpvraag die er kan zijn. Samen gaan ze op zoek naar een passende oplossing. De leerkracht bepaalt een strategie om op de hulpvraag van de leerling in te gaan en schrijft hier een handelingsplan over. De ouders worden op de hoogte gesteld van het in werking treden van het gedragsprotocol en van de notatie in het dossier. Ook wordt hen gevraagd thuis passende afspraken met hun kind te maken.

De leerkracht neemt één of meerdere van de reeds genoemde maatregelen en voegt daar indien nodig één van de volgende maatregelen aan toe:

- Bij aanvang schooltijd of binnenkomst van de groep. Een leerling, die door zijn gedrag bij binnenkomst voor zichzelf of voor andere leerlingen een gevaar vormt, moet zich om 8.15 uur melden bij de leerkracht.
- Bij aanvang van de pauze. Een leerling, die door zijn gedrag bij het naar buiten gaan voor zichzelf of voor andere leerlingen een gevaar vormt gaat pas naar buiten als alle leerlingen op het plein zijn.
  - Bij beëindiging van de pauze. Een leerling, die door zijn gedrag bij binnenkomst voor zichzelf of voor andere leerlingen een gevaar vormt gaat voor de groep naar binnen. De overige leerlingen betreden pas het lokaal samen met de leerkracht.
- Bij beëindiging van de schooltijd. Een leerling, die door zijn gedrag bij het naar buiten gaan voor zichzelf of voor andere leerlingen een gevaar vormt gaat vijf minuten na de andere leerlingen naar buiten.
- Bij afwezigheid van de leerkracht (toiletbezoek, koffie halen e.d.). Een leerling, die door zijn gedrag bij het naar buiten gaan voor zichzelf of voor andere leerlingen een gevaar vormt gaat met de leerkracht mee het lokaal uit en wacht op de terugkeer van de juf op de door haar aangewezen plek.
- Bij de gang naar de gym of andere activiteiten. Een leerling, die door zijn gedrag, bij het gaan naar de gym- of zwembles of andere activiteiten buiten de school, voor zichzelf of voor andere leerlingen een gevaar vormt, loopt in de rij naast de leerkracht of een ouder of in hun directe omgeving. In de kleedruimte van de betreffende leerling is de leerkracht aanwezig. In een uiterst geval wordt hem/haar de deelname aan deze activiteiten ontzegd.

We hanteren **een termijn van vier schoolweken**, waarbinnen geen voorval meer mag plaatsvinden (na vakanties tellen we de weken door). De directeur mag met gegronde redenen van deze termijn afwijken en stelt in overleg met de leerkracht deze termijn vast.

- Vindt een voorval plaats na deze termijn, dan wordt het protocol weer vanaf stap 1 gevolgd.
- Als er binnen een (school)jaar vier keer met stap 1 is begonnen, wordt er overlegd met de directeur en de ib'er over de zwaarte van de voorvallen en of er overgegaan moet worden naar de volgende stap.

STAP 2:

4

De leerkracht informeert eerst de ib'er en daarna de directie en vermeldt het voorval in het dossier van de betrokken leerlingen. De leerkracht nodigt de ouders op school uit, legt samen met de directie of ib'er het probleem voor en bespreekt met hen de inhoud van dit gedragsprotocol. Zij krijgen de mededeling dat de leerling bij een volgende overtreding één dagdeel uit de groep zal worden verwijderd.

Ook wordt in dit gesprek gesproken over de inzet van Schoolmaatschappelijk Werk (SMW) of onderzoek door externe instanties. Als hiertoe wordt besloten kan het doorlopen van dit gedragsprotocol worden onderbroken, tenzij door de voorvallen de veiligheid van andere leerlingen in gevaar wordt gebracht.

De leerkracht neemt één of meerdere van de reeds genoemde maatregelen. Als het handelingsplan bij een tussenevaluatie na vier weken voldoende werkt, gaat het kind één stap terug in het protocol. Als het plan na acht weken met een voldoende wordt afgesloten, eindigt het gedragsprotocol.

STAP 3:

De leerkracht informeert eerst de ib'er en dan de ouders en directie en vermeldt het voorval in het dossier van de betrokken leerlingen. De leerling wordt één dagdeel met werk uit de groep verwijderd. De directie stelt (na overleg met de staf) eventueel de ouders van de andere leerlingen uit de groep op de hoogte, waarbij de vraag kan worden gesteld om opvallende zaken bij de leerkracht te melden, zonder dat er een negatieve sfeer of kliksfeer ontstaat. Als het handelingsplan bij een tussenevaluatie na vier schoolweken voldoende werkt, gaat het kind één stap terug in het protocol. Als het plan na acht weken met een voldoende wordt afgesloten, gaat het kind twee stappen terug in het protocol. Bij de evaluatie van het handelingsplan vermeldt de leerkracht of het eindigt, dan wel of er (preventief) een nieuw plan volgt. Bij een onvoldoende of een nieuw voorval, gaat het kind naar de volgende stap.

STAP 4:

De directie en de leerkracht nodigen de ouders en de leerling uit voor een derde gesprek. In dit gesprek wordt de ontstane situatie, eerder gemaakte afspraken en plannen besproken en het ultimatum gesteld dat bij herhaling de leerling bij het bestuur wordt voorgedragen voor schorsing. Hierbij zal het 'Beleid toelating, schorsing en verwijdering' van stichting CSG De Waard worden toegepast. Dit beleidsstuk is op school ter inzage. De directie beslist met de ib'er en de leerkracht of de leerling voor twee of meer dagdelen uit de groep wordt verwijderd.

STAP 5:

De leerling wordt voor schorsing voorgedragen bij het bestuur. Het 'Beleid toelating, schorsing en verwijdering' wordt toegepast. De MR wordt hierover geïnformeerd. De ouders en de leerling worden hiervan in kennis gesteld. In afwachting van het besluit van het bestuur kan de leerling twee of meer dagdelen uit de groep verwijderd worden. Na de schorsing bepaalt de directeur in overleg met het bestuur de condities waaronder de leerling weer in de klas wordt toegelaten, in welke stap van dit gedragsprotocol de leerling instapt en de condities waaronder het kind zal worden voorgedragen voor

GEDRAGSPROTOCOL

Beëindiging van het protocol: Wanneer het protocol wordt beëindigd, wordt de leerling en de ouders van de leerling en eventueel de andere leerlingen uit de groep en de andere ouders op de hoogte gesteld.

6. De aanpak bij ongewenst gedrag door leerkrachten

STAP 1 (1e voorval):

In het geval van fysieke en verbale agressie en discriminatie wordt dit gedrag besproken tussen de direct betrokkenen, eventueel met de vertrouwenspersoon of de directie erbij. Het gedrag wordt vastgelegd in het dossier van de leerkracht.

STAP 2 (2e voorval):

De directie spreekt met de betreffende leerkracht. Bij herhaling zal melding plaatsvinden bij het bestuur.

STAP 3 (3e voorval):

De directie doet melding bij het bestuur. Hij zal passende maatregelen nemen. Mogelijk volgt schorsing, overplaatsing, verwijdering of ontslag.

In het geval van seksuele intimidatie vindt direct melding bij het bestuur en/of politie plaats. Het bestuur zal passende maatregelen nemen en eventueel melding bij de politie doen. Mogelijk volgt schorsing, verwijdering of ontslag.

7. De aanpak bij ongewenst gedrag door ouders op school

De inhoud van dit deel van het gedragsprotocol is een aanvulling op het Sociaal Veiligheidsplan van de stichting (CSG De Waard).

Bij ongewenst gedrag **van ouders jegens collega's, andere ouders of leerlingen** nemen we de volgende stappen:

- De leerkracht geeft aan dat zij het ongewenste gedrag niet accepteert en dat zij contact zal opnemen voor een afspraak op een ander moment.
- Als de ouder niet stopt, geeft de leerkracht aan dat zij het gesprek niet voort wil zetten en zegt zij de ouder het gesprek voort te zetten met de directeur. Als het mogelijk is loopt zij met de ouder mee.
- Als de ouder het gevraagde niet opvolgt, vordert de leerkracht de ouder het schoolterrein direct te verlaten met de mededeling dat de directeur contact zal opnemen voor een afspraak. Als de ouder na drie keer vorderen geen gehoor heeft gegeven, zal de politie gebeld worden. Afhankelijk van de ernst van het incident wordt aangifte gedaan bij de politie. De directeur informeert de Voorzitter van het College van Bestuur en het team omtrent het voorval. ➤

Ongewenst gedrag van de ouder wordt met de ib'er en de directie besproken. In het dossier van de betrokken leerling(en) beschrijft de leerkracht het incident. Ook de vertrouwenspersoon kan een bemiddelende of adviserende rol spelen bij de afhandeling van ongewenst gedrag van ouders.

- In geval van ongewenst gedrag via de sociale media, waarbij een leerling, leerkracht of medewerker van de school het slachtoffer is wordt de veroorzaker

uitgenodigd voor een gesprek. Er wordt, indien nodig, verzocht om het bericht te verwijderen. Mocht hier geen gehoor aan worden vragen we advies bij CSG De Waard over welke stappen we verder kunnen ondernemen.